

Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігі

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 7 наурыздағы № 77 бұйрығы.
Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 наурызда № 32038 болып тіркелді

Министерство экологии и природных ресурсов Республики Казахстан

Дәрілік өсімдіктердің тізбесін бекіту туралы

Ескерту 07.03.2023 бастап қолданысқа енгізіледі - осы бұйрықтың 4-тармағымен.

«Өсімдіктер дүниесі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының 10) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған дәрілік өсімдіктердің тізбесі бекітілсін.
2. Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:
 - 1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;
 - 2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оның Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің интернет-ресурсында орналастырылуын;
 - 3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалғаны туралы мәліметтерді ұсынылуын қамтамасыз етсін.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар вице-министріне жүктелсін.

«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код

ҚР НҚА ЭББ-гі нақты құжатқа сілтеу QR-коды

4. Осы бұйрық 2023 жылдың 7 наурыздан бастап күшіне енеді және ресми жариялауға жатады.

**Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар
министрі**

**3.
Сулейменова**

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Ауыл шаруашылығы министрлігі

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Денсаулық сақтау министрлігі

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи
ресурстар министрі
2023 жылғы 7 наурыздағы
№ 77 бұйрығымен
бекітілген

Дәрілік өсімдіктердің тізбесі

Атауы				Ескерту
№	Қазақ тілінде	Орыс тілінде	Латын тілінде	
1.	Сібір самырсын	Пихта сибирская	<i>Abies sibirica</i> Ledeb.	PM
2.	ақбасжусан	Тысячелистник обыкновен- ный	<i>Achillea millefolium</i> L.	XM
3.	Ақезу бәрпі	Борец белоустый	<i>Aconitum leucostomum</i> Worosch.	XM
4.	Жоңғар бәрпі	Борец джунгарский	<i>Aconitum soongaricum</i> Stapf	PM
5.	Талас бәрпі	Борец таласский	<i>Aconitum talassicum</i> M. Pop.	XM*
6.	Жоңғар таран	Таран джунгарский (Горец джунгарский)	<i>Aconogonon songaricum</i> (Schrenk) H. Hara (* <i>Polygonum songaricum</i> Schrenk)	PM
7.	Андыз тамыр, айыр	Аир болотный	<i>Acorus calamus</i> L.	PM
8.	Шолпаншаш сүмбіл	Адиантум венерин волос	<i>Adiantum capillus-veneris</i> L.	PM*
9.	Жылтыр жанаргүл	Адонис золотистый	<i>Adonis chrysocyathus</i> Hook. fil. et Thoms.	XM*
10.	Гүлзардақ жанаргүл	Адонис тяньшанский	<i>Adonis tianschanica</i> (Adolf) Lipsch.	PM*
11.	Көктем жанаргүл	Адонис весенний	<i>Adonis vernalis</i> L.	PM*
12.	Еділ жанаргүл	Адонис волжский	<i>Adonis wolgensis</i> Stev.	XM*
13.	Бұташық аяния	Аяния кустарничковая	<i>Ajania fruticulosa</i> (Ledeb.) Poljak.	PM
14.	Қырғыз жантак	Верблюжья колючка киргиз- ская	<i>Alhagi kirghisorum</i> Schrenk	PM
15.	Кәдімгі жантак	Верблюжья колючка ложная	<i>Alhagi pseudalhagi</i> (Bieb.) Fisch.	PM
16.	Ұсақ торлы жуа	Лук мелкосетчатый (черем- ша)	<i>Allium microdictyon</i> Prokh.	XM*
17.	Піскем жуа	Лук пскемский	<i>Allium pskemense</i> B. Fedtsch.	XM*
18.	Аққанбақ тусті бозтікен (Аққанбақ тусті аллохру- за)	Колочелистник качимовид- ный (Аллохруза качимовидная)	<i>Acanthophyllum gypsophiloides</i> Regel (<i>Allochrusa gypsophiloides</i> (Regel) Schischk.)	PM*
19.	Шашақты бозтікен (Шашақты аллохруза)	Колочелистник метельчатый (Аллохруза метельчатая)	<i>Acanthophyllum paniculatum</i> Regel & Herder (<i>Allochrusa paniculata</i> (Regel) Ovcz. et Czuk.)	PM
20.	Жабысқақ қандыағаш	Ольха клейкая	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	PM*
21.	Армян жалбызтікен	Алтей армянский	<i>Althaea armeniaca</i> Ten.	PM
22.	Дәрілік жалбызтікен	Алтей лекарственный	<i>Althaea officinalis</i> L.	PM
23.	Кәдімгі Бадам	Миндаль обыкновенный	<i>Amygdalus communis</i> L.	PM
24.	Итсигек бұйырғын	Ежовник безлистный	<i>Anabasis aphylla</i> L.	PM

25.	Үлкен шоңайна	Лопух репейник	Arctium lappa L.	PM
26.	Итошаған	Лопух войлочный	Arctium tomentosum Mill.	PM
27.	Кәдімгі толокнянка	Толокнянка обыкновенная	Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng.	PM*
28.	Кәдімгі өрік	Абрикос обыкновенный	Armeniaca vulgaris Lam.	PM*
29.	Ақшыл жусан	Полынь беловатая	Artemisia leucodes Schrenk	PM
30.	Ащы жусан	Полынь горькая	Artemisia absinthium L.	PM
31.	Дәрмене жусан	Полынь цитварная	Artemisia cina Berg. ex Poljak.	PM*
32.	Тықыр жусан	Полынь гладкая	Artemisia glabella Kar. et Kir.	PM*
33.	Таврий жусан	Полынь таврическая	Artemisia taurica Willd.	PM
34.	Ермен жусан; қара жусан	Полынь обыкновенная	Artemisia vulgaris L.	PM
35.	Корольков шаяноты	Аронник Королькова	Arum korolkowii Regel	XM*
36.	Европа құсықшөбі	Копытень европейский	Asarum europaeum L.	PM
37.	Мия жапырақ таспа	Астрагал сладколистный	Astragalus glycyphyllos L.	XM*
38.	Сарыағаш бөріқаракаты	Барбарис илийский. Эндем.	Berberis iliensis M. Pop.	XM*
39.	Қалың жапырақты ладан	Бадан толстолистный	Bergenia crassifolia (L.) Fritsch	PM
40.	Қайың салбырап, сүйелді	Береза повислая, бородавчатая	Betula pendula Roth	PM
41.	Пушистый қайың	Береза пушистая	Betula pubescens Ehrh.	PM
42.	Үш бөлімнен тұратын серия	Черда трехраздельная	Bidens tripartita L.	PM
43.	Шаянмойын таран	Змеевик большой (Горец змеинный)	Bistorta major Gray (Polygonum bistorta L.)	PM
44.	Мұқыр таран	Змеевик живородящий (Горец живородящий)	Bistorta vivipara (L.) Delarbre (Polygonum viviparum L.)	PM
45.	Сарепт қатпаршақкөк	Горчица сарептская	Brassica juncea (L.) Czern.	PM
46.	Қара қатпаршақкөк	Горчица черная	Brassica nigra (L.) Koch	PM
47.	Сыртдан итжүзім	Переступень белый	Bryonia alba L.	PM
48.	Қара жемісті итжүзім	Переступень черноплодный	Bryonia melanocarpa Nabiev	XM*
49.	Ұзынжапырақты шоксары	Володушка длиннолистная (В. золотистая).	Bupleurum longifolium L.(B.aureum Fisch. ex Hoffm.)	PM
50.	Көпжүйке шоксары	Володушка многожилчатая	Bupleurum multinerve DC.	PM
51.	Құрғақ айрауық	Вейник наземный	Calamagrostis epigeios (L.) Roth	PM
52.	Тікенді кеуел	Каперцы колючие	Capparis herbacea Willd.	PM
53.	Кәдімгі жұмыршақ	Пастушья сумка, сумочник пастуший	Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.	PM
54.	Кәдімгі зире	Тмин обыкновенный	Carum carvi L.	PM
55.	Кавказ таудағаны	Каркас кавказский	Celtis caucasica Willd.	XM*
56.	Көк гүлкекіре	Василек синий	Centaurea cyanus L.	PM
57.	Шатырша толғақшөп	Золототысячник зонтичный	Centaureum erythraea Rafn (C. minus)	PM
58.	Әсем толғақшөп	Золототысячник красивый	Centaureum pulchellum (Sw.) Druce	PM
59.	Дәрілік түймедақ	Ромашка обнаженная	Chamomilla recutita (L.) Rauschert (Matricaria recutita L.)	PM
60.	Орта тұқаш	Хартолепис средний	Chartolepis intermedia Boiss.	PM
61.	Үлкен сүйелшөп	Чистотел большой	Chelidonium majus L.	PM

62.	Шатыршагүл қысшыл-шөп	Зимолубка зонтичная	Chimaphila umbellata (L.) W. Barton	PM
63.	Кәдімгі сусынтамыр	Цикорий обыкновенный	Cichorium intybus L.	PM
64.	Сор тамыржегі	Цистанхе солончаковая	Cistanche salsa (C. A. Mey.) G. Beck	PM
65.	Арқал аскөк	Волчец благословенный	Cnicus benedictus L.	PM
66.	Кессельринг лапызы	Безвременник Кессельринга	Colchicum kesselringii Regel	XM*
67.	Сары лапыз	Безвременник желтый	Colchicum luteum Baker	XM*
68.	Шыршай түпжапырақ	Колюрия гравилатовидная	Coluria geoides (Pall.) Ledeb.	PM
69.	Теңбіл убалдырған	Болиголов пятнистый	Conium maculatum L.	PM
70.	Мамыр қынжығүлі	Ландыш майский	Convallaria majalis L.	PM*
71.	Түкті шырмауық	Вьюнок шерстистый	Convolvulus subhirsutus Regel et Schmalh.	PM
72.	Северцова айдаршөбі	Хохлатка Северцова.	Corydalis sewerzowii Regel	XM*
73.	Кәдімгі шаттауық орманжаңғақ	Лещина обыкновенная	Corylus avellana L.	XM*
74.	Татар қатыраны	Катран татарский	Crambe tatarica Sebeòk	XM*
75.	Күмәнді долана	Боярышник сомнительный	Crataegus ambigua C.A. Mey.	XM*
76.	Долана Королкова	Боярышник Королькова	Crataegus korolkowii L. Henry	PM
77.	Долана қан қызыл	Боярышник кроваво-красный	Crataegus sanguinea Pall.	PM
78.	Дауыр бақаауызы	Цимбария даурская	Cymbaria daurica L.	XM*
79.	Саусақсалалы қарашағыр	Свиной пальчатый	Cynodon dactylon (L.) Pers.	PM
80.	Кәдімгі шолпанкебіс	Башмачок настоящий	Cypripedium calceolus L.	XM*
81.	Секпіл шолпанкебіс	Башмачок пятнистый	Cypripedium guttatum Sw.	XM*
82.	Ірі гүлді шолпанкебіс	Башмачок крупноцветковый	Cypripedium macranthon Sw.	XM*
83.	Алтай қасқыржидегі	Волчегородник алтайский	Daphne altaica Pall.	XM*
84.	Кәдімгі қасқыржидегі	Волчегородник обыкновенный	Daphne mezereum L.	PM
85.	Кәдімгі сасық мендуана	Дурман обыкновенный	Datura stramonium L.	PM
86.	Жабайы сәбіз	Морковь дикая	Daucus carota L.	PM
87.	Күмән тегеурінгүл	Живокость спутанная	Delphinium confusum M. Pop.	PM
88.	Торжеміс тегеурінгүл	Живокость сетчатоплодная	Delphinium dictyocarpum DC.	PM
89.	Биік тегеурінгүл	Живокость высокая	Delphinium elatum L.	PM
90.	Дөңгелек жапырақты шықшөп	Росяска круглолистная	Drosera rotundifolia L.	XM*
91.	Еркек усасыршөп	Щитовник мужской	Dryopteris filix-mas (L.) Schott	PM
92.	Аккурай лакса	Мордовник русский (М. обыкновенный)	Echinops ruthenicus Bieb. (Echinops ritro L.)	PM
93.	Жатаған бидайық	Пырей ползучий	Elytrigia repens (L.) Nevski	PM
94.	Леманн күшаласы, ит кү-шала	Эминимум Лемана	Eminium lehmannii (Bunge) O. Kuntze	XM*
95.	Қырықбуын қылша	Хвойник хвощевой	Ephedra equisetina Bunge	PM
96.	Қызыл тамыр қылша	Хвойник средний	Ephedra intermedia Schrenk et C.A. Mey.	PM
97.	Дала қырықбуын	Хвощ полевой	Equisetum arvense L.	PM
98.	Шашыңқы сарбасшөп	Желтушник раскидистый	Erysimum canescens Roth (E. diffusum)	PM
99.	Жұлдызшешек сарбас-шөп	Желтушник левкойный	Erysimum cheiranthoides L.	PM

100.	Жирен сарбасөп	Желтушник оранжевый	Erysimum croceum M. Pop.	XM*
101.	Сібір қандығы	Кандык сибирский	Erythronium sibiricum (Fisch. et C. A. Mey.) Kryl.	XM*
102.	Жоңғар сүттігені	Молочай джунгарский	Euphorbia soongarica Boiss.	PM
103.	Сасықтамыр сасыр	Ферула вонючая	Ferula foetida (Bunge) Regel	PM
104.	Іле сасыры	Ферула илийская. Эндем	Ferula iliensis Krasn.ex Korov.	XM*
105.	Бөгдероселин сасыры	Ферула сумбул	Ferula sumbul (Kauffm.) Hook. f.	PM
106.	Шегірінжапырақты үр-кергүл	Лабазник вязолистный	Filipendula ulmaria (L.) Maxim.	PM
107.	Кәдімгі үркергүл	Лабазник обыкновенный	Filipendula vulgaris Moench	PM
108.	Орман бүлдірген	Земляника лесная	Fragaria vesca L.	PM
109.	Қандыағаштүсті итшо-мырт	Крушина ломкая	Frangula alnus Mill.	PM
110.	Соғды шағаны	Ясень согдийский	Fraxinus sogdiana Bunge (F .potamophila Herder)	XM*
111.	Шатраш сепкілгүл	Рябчик шахматный	Fritillaria meleagris L.	XM
112.	Шоғыр сепкілгүл	Рябчик муточчатый	Fritillaria verticillata Willd.	XM
113.	Дәрі көгілдір	Дымянка лекарственная	Fumaria officinalis L.	PM
114.	Түркістан көкгүлі	Горечавочка туркестанцев	Gentianella turkestanorum (Gand.) Holub (Gentiana turkestanorum Gand.)	PM
115.	Қала шыршайы	Гравилат городской	Geum urbanum L.	PM
116.	Бас мия	Солодка щетинистая	Glycyrrhiza echinata L.	PM
117.	Қызылмия	Солодка голая	Glycyrrhiza glabra L.	PM
118.	Коржин миясы	Солодка Коржинского	Glycyrrhiza korshinskyi Grig.	PM
119.	Орал миясы	Солодка уральская	Glycyrrhiza uralensis Fisch.	PM
120.	Дәрі бұзартүзер	Авран аптечный	Gratiola officinalis L.	PM
121.	Шыбынды көкекшөп	Кокушник комарниковый	Gymnadenia conopsea (L.) R. Br.	PM
122.	Алтай жалаңтұқымы	Гимноспермиум алтайский	Gymnospermium altaicum (Pall.) Spach	XM*
123.	Альпа тыынтағы	Копеечник сибирский	Hedysarum alpinum L.	PM
124.	Құмдық салаубас	Бессмертник песчаный	Helichrysum arenarium (L.) Moench	PM
125.	Итшомырт шырғанақ	Облепиха крушиновидная	Hippophae rhamnoides L.	PM
126.	Кәдімгі құлмақ	Хмель обыкновенный	Humulus lupulus L.	PM
127.	Таңдама қылтанақ	Гуперция. Баранец	Huperzia selago (L.) Bernh. ex Schrank et C. Mart.	PM*
128.	Қара меңдуана	Белена черная	Hyoscyamus niger L.	PM
129.	Шәйшөп шәйқурай	Зверобой продырявленный	Hypericum perforatum L.	PM
130.	Биік андыз, қара андыз	Девясил высокий	Inula helenium L.	PM
131.	Альберт құртқашашы	Касатик Альберта	Iris alberti Regel	XM*
132.	Түйе жаңғақ	Орех грецкий	Juglans regia L.	PM
133.	Кәдімгі арша	Можжевельник обыкновен-ный	Juniperus communis L.	PM
134.	Қара арша	Можжевельник ложноказац-кий	Juniperus pseudosabina Fisch. & C.A. Mey.	XM
135.	Казак аршасы	Можжевельник казачий	Juniperus sabina L.	PM
136.	Сыпыртқы изен	Кохия вечная	Kochia scoparia (L.) Schrad.	PM
137.	Северцов тауалғасы	Корольковия Северцова	Korolkowia sewerzowii Regel	XM
138.	Саз қазанақ	Багульник болотный	Ledum palustre L.	PM*

139.	Бұйра лалагул	Лилия кудреватая	<i>Lilium martagon</i> L.	ХМ*
140.	Томар бояу кермек	Кермек Гмелина	<i>Limonium gmelinii</i> (Willd.) O. Kuntze	PM
141.	Кәдімгі сияжок	Льнянка обыкновенная	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	PM
142.	Жұмырбасты қылтанақ	Плаун булавовидный	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	PM
143.	Макросомия бояуы (Арнебия бояуы)	Макротомия красящая (Арнебия красящая)	<i>Macrotomia euchroma</i> (Royle) Paulsen (<i>Arnebia euchroma</i> (Royle) I.M. Johnston.)	ХМ
144.	Кәдімгі жұмсақжеміс	Мягоплодник критмолистный	<i>Malacocarpus crithmifolius</i> (Retz.) C. A. Mey.	ХМ*
145.	Недзвецкий алмасы	Яблоня Недзвецкого	<i>Malus niedzwetzkyana</i> Dieck.	ХМ*
146.	Сиверс алмасы	Яблоня Сиверса	<i>Malus sieversii</i> (Ledeb.) M. Roem	PM*
147.	Елеусіз құлқайыр	Просвирник пренебреженный	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	PM
148.	Кіші құлқайыр, түйме гүл	Просвирник маленький	<i>Malva pusilla</i> Smith	PM
149.	Орман құлқайыр	Просвирник лесной	<i>Malva silvestris</i> L.	PM
150.	Кәдімгі Шандра	Шандра обыкновенная	<i>Marrubium vulgare</i> L.	PM
151.	Іріжапырақты атаманта	Медиазия крупнолистная, Алкор.	<i>Mediasia macrophylla</i> (Regel et Schmalh.) M. Pimen.	ХМ*
152.	Кәдімгіжоңышқа	Люцерна посевная	<i>Medicago sativa</i> L.	PM
153.	Дәрі түйежоңышқа	Донник лекарственный	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	PM
154.	Дәрі сермене	Мелисса лекарственная	<i>Melissa officinalis</i> L.	PM
155.	Нарпос жалбыз	Мята длиннолистная	<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds.	PM
156.	Үшжапырақ субделер	Вахта трехлистная	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	PM
157.	Шах тұт	Шелковица черная	<i>Morus nigra</i> L.	PM
158.	Дүңгіршек сарытұңғыық	Кубышка желтая	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith	PM
159.	Су шытырман	Омежник водяной	<i>Oenanthe aquatica</i> (L.) Poir.	PM
160.	Егістік қуандәрі	Стальник пашенный	<i>Ononis arvensis</i> L.	PM
161.	Телпек сүйсін	Ятрышник шлемоносный	<i>Orchis militaris</i> L.	ХМ*
162.	Киікшөпті жұпаргүл	Душица обыкновенная	<i>Origanum vulgare</i> L.	PM
163.	Ұсақ жемісті мүкжидек	Клюква мелкоплодная	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.	ХМ*
164.	Төрткүлте мүкжидек	Клюква болотная (К. четырехлепестная)	<i>Oxycoccus palustris</i> Pers. (<i>O. quadripetalus</i>)	PM
165.	Кәдімгі мойыл	Черемуха обыкновенная	<i>Padus avium</i> Mill.	PM
166.	Кәдімгі қарғакөз	Вороний глаз обыкновенный	<i>Paris quadrifolia</i> L.	ХМ*
167.	Орта тасшүйгін	Патриния средняя	<i>Patrinia intermedia</i> (Hornem.) Roem. et Schult.	PM
168.	Мәригүл таушымылдық	Пион Марьин корень	<i>Paeonia anomala</i> L.	PM*
169.	Сәлдегүл таушымылдық	Пион степной	<i>Paeonia hybrida</i> Pall.	ХМ*
170.	Орта таушымылдық	Пион средний	<i>Paeonia intermedia</i> C.A. Mey.	ХМ
171.	Кәдімгі адыраспан	Гармала обыкновенная	<i>Peganum harmala</i> L.	PM
172.	Тамыр дәрі қосмекенді таран	Горец земноводный	<i>Persicaria amphibia</i> (L.) S.F. Gray (<i>Polygonum amphibium</i> L.)	PM
173.	Бұрыш таран	Горец перечный	<i>Persicaria hydropiper</i> (L.) Spach (<i>Polygonum hydropiper</i> L.)	PM
174.	Айланшөп таран	Горец почечуйный	<i>Persicaria maculata</i> (Rafin.) A. et D. Löve (<i>Polygonum persicaria</i> L.)	PM

175.	Кіші таран	Горец малый	Persicaria minor (Huds.) Opiz (Polygonum minus Huds.)	PM
176.	Бұдыр таран	Горец шероховатый	Persicaria scabra (Moench) Moldenke (Polygonum scabrum Moench)	PM
177.	Морисон сасыршөп	Горичник Морисона	Peucedanum morisonii Bess. ex Spreng.	PM
178.	Тікенді әрем	Зопник колючий	Phlomis pungens Willd.	PM
179.	Сібір шырша	Ель сибирская	Picea obovata Ledeb.	PM
180.	Тасжарған балбрауын	Бедренец камнеломковый	Pimpinella saxifraga L.	PM
181.	Кәдімгі қарағай	Сосна лесная	Pinus sylvestris L.	PM
182.	Пыста	Фисташка настоящая	Pistacia vera L.	XM*
183.	Қандауыр бақажапырақ	Подорожник ланцетолист- ный	Plantago lanceolata L.	PM
184.	Жолжелкен үлкен	Подорожник большой	Plantago major L.	PM
185.	Қосжапырақты жұпар- шөп	Любка двулистная	Platanthera bifolia (L.) Rich.	PM
186.	Көкшіл көкшегүл	Синюха голубая	Polemonium caeruleum L.	PM
187.	Сібір полигала	Истод сибирский	Polygala sibirica L.	PM
188.	Қызыл таспа, құс таран	Горец птичий	Polygonum aviculare L.	PM
189.	Қаратерек	Тополь черный	Populus nigra L.	PM
190.	Көктерек, терек дірілдей- ді	Осина, тополь дрожащий	Populus tremula L.	PM
191.	Күміс қазтабан	Лапчатка серебристая	Potentilla argentea L.	PM
192.	Түзүтік қазтабан	Лапчатка прямостоячая	Potentilla erecta (L.) Raeusch.	PM
193.	Наурызгүл аккодал	Первоцвет крупночашечный	Primula macrocalyx Bunge	PM
194.	Сүйекті аққурай	Псоралея костянковая	Psoralea drupacea Bunge	PM
195.	Кәдімгі емен	Дуб обыкновенный	Quercus robur L.	PM*
196.	Ішдәрі қаражеміс	Жестер слабительный	Rhamnus cathartica L.	PM
197.	Мақсыр маралтамыр	Рапонтikum сафлоровидный (Большеголовник сафлоро- видный)	Rhaponticum carthamoides (Willd.) Iljin (Stemmakantha carthamoides (Willd.) Dittrich)	PM*
198.	Жинакты рауғаш	Ревень компактный	Rheum compactum L.	PM
199.	Татар рауғашы	Ревень татарский	Rheum tataricum L. fil.	PM
200.	Виттрок рауғашы	Ревень Виттрока	Rheum wittrockii Lundstr.	XM*
201.	Карелин у шөп (Карелин сепкілгүл)	Ринопеталом Карелина (ряб- чик Карелина)	Rhinopetalum karelinii Fisch. ex D. Don (<i>Fritillaria karelinii</i> (Fisch. ex D. Don) Baker)	XM
202.	Қызғылт семізот, алтын тамыр	Родиола розовая, Золотой ко- рень	Rhodiola rosea L.	PM*
203.	Янчевский қарақаты	Смородина Янчевского	Ribes janczewskii Pojark.	XM*
204.	Қара қарақат	Смородина черная	Ribes nigrum L.	PM
205.	Тікенді раушан	Шиповник иглистый	Rosa acicularis Lindl.	PM
206.	Альберт раушан	Шиповник Альберта	Rosa alberti Regel	PM
207.	Беггер раушан	Шиповник Беггеровский	Rosa beggeriana Schrenk	PM
208.	Итмұрын раушан	Шиповник собачий	Rosa canina L.	PM
209.	Қалқан раушан	Шиповник щитконосный	Rosa corymbifera Borkh.	PM

210.	Федченко раушан	Шиповник Федченковский	Rosa fedtschenkoana Regel	PM
211.	Босаңқы раушан	Шиповник рыхлый	Rosa laxa Retz.	PM
212.	Жұпарқабық раушан	Шиповник коричный	Rosa majalis Herm.	PM
213.	Ләйлек риян	Марена красильная	Rubia tinctorum L.	PM
214.	Кәдімгі таңқурай	Малина обыкновенная	Rubus idaeus L.	PM
215.	Торғай қымыздық	Щавель воробьиный	Rumex acetosella L.	PM
216.	Ат құлақ, жылқы қымыздық	Щавель конский	Rumex confertus Willd.	PM
217.	Маршал қымыздық	Щавель маршаловский	Rumex marschallianus Rchb.	PM
218.	Орыс қымыздық	Щавель русский	Rumex rossicus Murb.	PM
219.	Сиырқұйрық қымыздық	Щавель пирамидальный	Rumex thyrsoflorus Fingerh.	PM
220.	Тәншән қымыздығы	Щавель тяньшанский	Rumex tianschanicus Losinsk.	PM
221.	Қызылтал	Ива остролистная	Salix acutifolia Willd.	PM
222.	Ақтал	Ива белая	Salix alba L.	PM
223.	Мортылдақ тал	Ива ломкая	Salix fragilis L.	PM
224.	Қаракөк тал	Ива пятичлениковая	Salix pentandra L.	PM
225.	Сарытал	Ива пурпурная	Salix purpurea L.	PM
226.	Қаңбақ сораң	Солянка холмовая	Salsola collina Pall.	PM
227.	Рихтер сораң	Солянка Рихтера	Salsola richteri (Moq.) Kar. ex Litv	PM
228.	Эфиоп шалфейі	Шалфей эфиопский	Salvia aethiopis L.	PM
229.	Мускат шалфейі	Шалфей мускатный	Salvia sclarea L.	PM
230.	Шөлдік шалфей	Шалфей пустынный	Salvia deserta Schangin	XM
231.	Сәлбен шалфей	Шалфей степной	Salvia stepposa Des.-Shost.	XM
232.	Сібір ақбадамы	Бузина сибирская	Sambucus sibirica Nakai	PM
233.	Дәрі шелна	Кровохлебка аптечная	Sanguisorba officinalis L.	PM
234.	Европа саникулясы	Подлесник европейский.	Sanicula europaea L.	XM*
235.	Дәрілік сабыншөп	Мыльнянка лекарственная	Saponaria officinalis L.	PM
236.	Қатпарлы шұбаршөб	Соссюрея обернутая. Эндем	Saussurea involucrata (Kar. et Kir.) Sch. Bip.	XM*
237.	Будан бозкілем	Очиток гибридный	Sedum hybridum L.	PM
238.	Тәжі түймебас	Серпуха венцосная	Serratula coronata L.	PM
239.	Алтай таутобылғысы	Сибирка алтайская	Sibiraea laevigata (L.) Maxim. (S. altaiensis Laxm.)	XM*
240.	Шұбар алатікен	Расторопша пятнистая	Silybum marianum (L.) Gaertn.	PM
241.	Тәттіашы алқа	Паслен сладко-горький	Solanum dulcamara L.	PM
242.	Қара алқа	Паслен черный	Solanum nigrum L.	PM
243.	Алтыншыбықты сарыраушан	Золотарник обыкновенный	Solidago virgaurea L.	PM
244.	Сортаң айбатмия	Сферофиза солончаковая	Sphaerophysa salsula (Pall.) DC.	PM
245.	Жапырақты жөтелшәй	Буквица олиственная	Stachys betoniciflora Rupr. ex O. Fedtsch. et B. Fedtsch. (Betonica foliosa Rupr.)	PM
246.	Сынықдәрі майтамыр	Окопник лекарственный	Symphytum officinale L.	PM
247.	Тікентүкті жыңғыл	Гребенщик щетинистый	Tamarix hispida Willd.	PM
248.	Солтүстік түймешетен	Пижма северная	Tanacetum boreale Fisch. ex DC.	XM
249.	Кәдімгі түймешетен	Пижма обыкновенная	Tanacetum vulgare L.	PM

250.	Кәдімгі бақбақ	Одуванчик обыкновенный	Taraxacum officinale Wigg.	PM
251.	Сасық маралоты	Василистник вонючий	Thalictrum foetidum L.	PM
252.	Дөң маралоты	Василистник изопириодный	Thalictrum isopyroides C. A. Mey.	XM
253.	Қіші маралоты	Василистник малый	Thalictrum minus L.	PM
254.	Қатаргүлді жыланбұршақ	Термопсис очередноцветко- вый	Thermopsis alterniflora Regel et Schmalh.	PM
255.	Улы жыланбұршақ	Термопсис ланцетный	Thermopsis lanceolata R. Br.	PM
256.	Минквиц кендіршесі	Ленец Минквица	Thesium munkwitzianum B. Fedtsch.	XM*
257.	Тасшөп жебір	Тимьян ползучий	Thymus serpyllum L.	PM
258.	Жатаған теміртікен	Якорцы стелющиеся	Tribulus terrestris L.	PM
259.	Грейг қызғалдағы	Тюльпан Грейга. Эндем	Tulipa greigii Regel	XM*
260.	Кауфман қызғалдағы	Тюльпан Кауфмановский	Tulipa kaufmanniana Regel	XM*
261.	Корольков қызғалдағы	Тюльпан Королькова	Tulipa korolkowii Regel	XM*
262.	Кәдімгі өгейшөп	Мать-и-мачеха обыкновенная	Tussilago farfara L.	PM
263.	Северцов қарақабығы	Унгерния Северцова	Ungernia sewerzowii (Regel) B. Fedtsch.	PM*
264.	Қосүйлі қалақай	Крапива двудомная	Urtica dioica L.	PM
265.	қаражидек	Черника обыкновенная	Vaccinium myrtillus L.	PM
266.	Итбүлдірген	Брусника обыкновенная	Vaccinium vitis-idaea L.	PM
267.	Лобель тамырдарі, ма- ралқұрай	Чемерица Лобеля	Veratrum lobelianum Bernh.	PM
268.	Дәрілік аюқұлақ	Коровяк зопниковый	Verbascum phlomoides L.	PM
269.	Кәдімгі аюқұлақ	Коровяк обыкновенный	Verbascum thapsus L.	PM
270.	Дәрілік нарқайсар	Вербена лекарственная	Verbena officinalis L.	PM
271.	Есекмия ақмия	Вексия, Брунец толсто- плодный	Vexibia pachycarpa (C. A. Mey.) Jakovl. (Gobelia pachycarpa (C. A. Mey.) Bunge	PM
272.	Бүрген шәңкіш	Калина обыкновенная	Viburnum opulus L.	PM
273.	Қарлығаш түйешыр- мауық	Ластовень ласточкин	Vincetoxicum hirundinaria Medik.	PM
274.	Дала шегіргүлі	Фиалка полевая	Viola arvensis Murr.	PM
275.	Жұпар шегіргүл	Фиалка душистая	Viola odorata L.	PM
276.	Үштүсті шегіргүл	Фиалка трехцветная	Viola tricolor L.	PM
277.	Мәдени жүзім	Виноград дикий	Vitis vinifera L.	PM*
278.	Гүлрайхан, Көкемарал киікоты	Зизифора пахучковидная (З. Бунговская)	Ziziphora clinopodioides Lam. (Z. bungeana)	XM

Ескерту:

PM – ол ресми медицинада қолданылады.

XM – ол халықтық медицинада қолданылады.

* - сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген өсімдік түрлерінің тізіміне жатады.